

знаходимо відповідь чому зараз надається перевага більш молодому співробітнику, адже потрібно багато вчитись і виходити на новий рівень інноваційної діяльності, що свідчить, про те, що ми на правильному шляху.

Список використаних джерел

1. Академічний глумачний словник. URL: <http://sum.in.ua/> (дата звернення: 11.06.2022).
2. Опорний конспект лекцій з дисципліни "Економіка і організація інноваційної діяльності". URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/24650/1/Опорний%20конспект%20лекцій.pdf> (дата звернення: 11.06.2022).

Пилипенко М. М., аспірант
Науковий керівник: **Косач І. А.**, д.е.н., професор
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)
e-mail: m_a_k_s_111@ukr.net

ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ В ДЕРЖАВНОМУ ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ УПРАВЛІННІ

Світовий досвід показує, що в число головних чинників, які визначають стійкі позиції підприємства на ринку, а також забезпечують його розвиток, входять наступні:

- постійне вдосконалення та оновлення продукції;
- розширення асортименту;
- вдосконалення методів реалізації.

Виходячи з цього, на перше місце виходять чинники інноваційного розвитку. Інноваційні проєкти і програми їх реалізації складають істотну частину господарського механізму управління науково-технічним розвитком країни.

Відомі вчені Б. Твісс, І. Шумпетер трактують поняття «інновація» в залежності від об'єкта або суб'єкта дослідження. Наприклад, Б. Твісс визначає інновацію як процес, у якому винахід чи ідея здобуває економічний зміст [1, с.22]. І. Шумпетер трактує інновацію як нову науково-організаційну комбінацію виробничих факторів, мотивовану підприємницьким духом [2, с. 42].

Закон України „Про інноваційну діяльність” від 04.07 2002 р. визначає інновації як новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентноздатні технології, продукцію або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного чи іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [3].

Система програм і проєктів здійснюється в науковій та інноваційній сферах. Інноваційні проєкти є складовою управління науково-технічним розвитком країни та елементом державної економічної політики.

Поняття «інноваційний проєкт» розглядається як форма цільового управління інноваційною діяльністю, процес здійснення інновацій для забезпечення соціально-економічного розвитку як країни, так і окремої території або регіону.

Як форма цільового управління інноваційною діяльністю проєкт являє собою складну систему взаємообумовлених і взаємопов'язаних по ресурсах, термінах та виконавцях заходів, спрямованих на досягнення конкретних цілей і задач по пріоритетних напрямках розвитку науки і техніки. Як процес здійснення інновацій – це сукупність здійснюваних у визначеній послідовності наукових, технологічних, виробничих, організаційних, фінансових та комерційних заходів, що призводять до інновацій.

З огляду на зазначені аспекти поняття, автор надає наступне визначення інноваційного проєкту. Інноваційний проєкт – це ієрархічна система цілей науково-дослідного, організаційного, виробничого, фінансового, комерційного характеру та робіт з

їх досягнення, обмежених ресурсами та часом, оформлених комплектом проектною документації, результатом яких є впровадження інновації.

Можна простежити загальні риси, які притаманні інноваційним проектам і можуть розглядатися в контексті їх властивостей:

- плановий характер – інноваційний проект, включаючи план, в якому відображається інноваційна діяльність, водночас є невід’ємною складовою загальної системи планів розвитку економіки країни, регіонів (міст), галузей чи окремих підприємств, де його ініціюють та впроваджують;

- вимірність – можливість кількісного опису діяльності і очікуваних результатів;

- часовий обрій – тривалість кожного проекту обмежена, він має початок та кінець і виконується протягом терміну, протяжність якого обумовлена заздалегідь;

- послідовність дій – порядок виконання окремих операцій чітко визначений;

- цільова спрямованість – здійснення кожного проекту підпорядковано досягненню певних цілей, які, в свою чергу, визначаються потребами країни, регіонів (міст) або окремих підприємств, що його ініціюють і впроваджують. Проекти пронизані цілями зверху донизу, а це передбачає їх точне визначення та формулювання. Інноваційні проекти можна розглядати як рух, спрямований на досягнення цілей, рівень яких поступово зростає, доки не досягається ціль вищого порядку;

- неповторність – абсолютно ідентичних проектів не існує, один ніколи не повторює інший, хоча ступінь унікальності при цьому може суттєво різнитися.

На даний час застосовується ряд методологічних підходів до оцінки інноваційних проектів, що в своїй більшості отримали розвиток в рамках певних інституцій. Маючи деякі відмінності, вони єдині в тому, що аналіз проекту має передбачати виявлення вигод і витрат, які пов’язані з його здійсненням, визначення їх величини та, як результат, порівняння останніх за певною системою показників, що прийняті в якості критеріїв [4].

До числа основних принципів управління інноваційними проектами автор відносить наступні:

1. Селективного управління. Його суть – підтримка проектів за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки та адресна підтримка інноваторів.

2. Орієнтації на забезпечення кінцевих цілей. Він допускає установлення взаємозв’язків між потребами в створенні інновацій та можливостями їхнього здійснення. При цьому кінцеві цілі конкретних проектів орієнтуються на потреби, а проміжні – на кінцеві цілі.

3. Повноти циклу управління – припускає замкнуту упорядкованість складових частин проектів як систем. Повний цикл процесу управління включає всю сукупність рішень – від виявлення потреб до передачі отриманих результатів.

4. Етапності інноваційних процесів і управління ними – включає в себе опис повного циклу формування та реалізації проекту.

5. Ієрархії організації інноваційних процесів і управління ними – має на увазі їх надання з різним ступенем детальності, що відповідає визначеному рівню ієрархії.

6. Багатоваріантності при розробці управлінських рішень. Інноваційні процеси проходять під сильним впливом невизначених факторів, які враховуються в процесі управління. Для зниження ступеня невизначеності необхідний підхід, що включає в себе підготовку альтернативних рішень про вибір складу кінцевих цілей та способів їх досягнення.

7. Системності – полягає в розробці сукупності заходів, необхідних для реалізації проекту у взаємозв’язку з концепцією розвитку країни в цілому.

8. Комплексності. Розробка окремих ув’язаних між собою елементів структури, що забезпечують досягнення підцілей, повинна здійснюватися відповідно до генеральної мети того чи іншого проекту.

9. Забезпеченості (збалансованості) – всі заходи, передбачені в проекті, забезпечуються різними видами необхідних для його реалізації ресурсів.

Актуальність інноваційного проекту, з точки зору автора, – це його відповідність задачам науково-інноваційного та соціально-економічного розвитку країни, регіону,

господарюючого суб'єкта. Відповідно проєкт може мати державну, регіональну, галузеву, кластерну значимість або значимість для суб'єкта господарювання. Класифікація може бути не однозначною, а виражатися в різних сполученнях стосовно конкретного проєкту.

Державна значимість пов'язана з вирішенням проблем державного масштабу у всіх сферах життєдіяльності населення відповідно до цілей науково-інноваційного та соціально-економічного розвитку. Регіональна значимість відображає мету реалізації потенціалу території, ступінь вирішення властивих даному регіонові соціальних і економічних проблем. Галузева значимість фіксує вплив проєкту на вирішення загальногалузевих питань, важливих для багатьох господарюючих суб'єктів у даній сфері діяльності. Кластерна значимість розглядається з точки зору підвищення ефективності функціонування та рівня інноваційного розвитку групи взаємопов'язаних підприємств, розташованих на одній території. Значимість проєкту для господарюючого суб'єкта оцінюється з позиції посилення його ролі на ринку у зв'язку з вирішенням технологічних, економічних, соціальних і екологічних проблем.

Проведене дослідження теоретичних основ проєктного менеджменту дозволяє автору зробити висновок, що управління інноваційним проєктом – це процес прийняття і реалізації управлінських рішень, перш за все державного рівня, спрямованих на реалізацію інноваційної ідеї, які зв'язані з визначенням цілей, організаційної структури, плануванням заходів та контролем за ходом їх виконання.

Список використаних джерел

1. Твисс Б. Управление научно-техническими нововведениями/ Б. Твисс. – М. : Экономика, 1989. – 346 с.
2. Шумпетер Й. Теория экономического развития (исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры) / Й. Шумпетер . – М. : Прогресс, 1982. – С.199.
3. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 року № 40-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
4. Entrepreneurship and Innovation Programme (EIP). European Commission [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/cip/eip/index_en.htm.

Бибик А. О., здобувач вищої освіти гр. ПУА-201
Науковий керівник – **Косач І. А.**, д.е.н. професор
Національний університет “Чернігівська політехніка”

УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИКА ОРГАНУ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

У контексті радикальної реформи державного управління в Україні велике значення надається проблемі розвитку державної служби та її наближення до європейських стандартів.

Важливим аспектом вирішення цієї проблеми є використання управлінських рішень та відповідальності для стимулювання рушійних сил модернізації державної служби та приведення їх у стан активних дій для досягнення цілей і завдань.

Саме трансформація має розпочати процес руйнування застарілих методів, традицій, правил і моделей поведінки з метою позитивного сприйняття нових у зміненому середовищі.

Засобом більш ефективного реформування державної служби можуть бути свідомі дії керівників органів державної влади щодо формування потреби змін у суспільстві [2].

Важливо вміти обґрунтовувати діяльність та дотримуватися певних стратегій розвитку, заснованих на аналітичному мисленні та стратегічному плануванні, розробці політики, що є однією з ключових функцій державних службовців, для забезпечення передбачуваності, поступових дій для вирішення існуючих проблем, задоволення суспільні потреби та можливості.